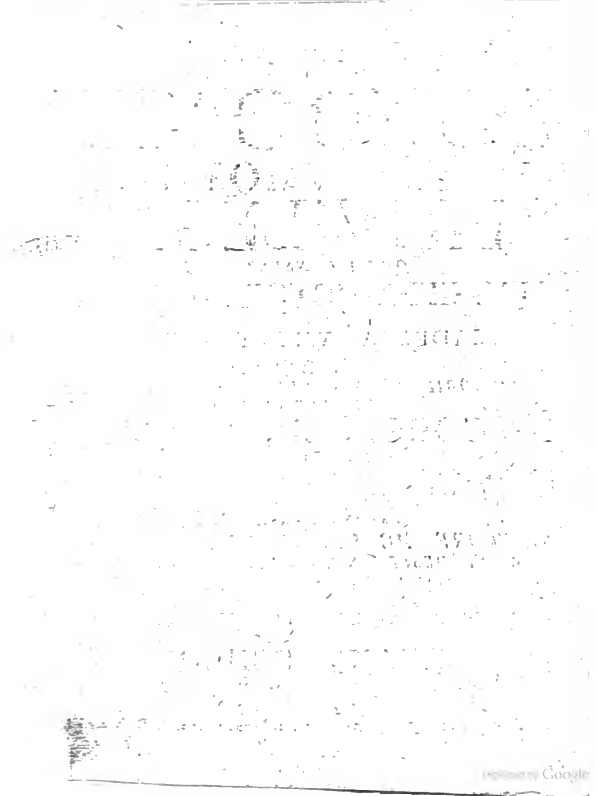
DISSERTATIO JVRIDICA
DE

ADVOCATIS EORVMQVE PRIVILEGIIS

QVAM CONSENTIENTE
MAGNIFICO JCTORVM ORDINE
IN
ACADEMIA WITTENBERGENSI
PRÆSIDE
VIRO NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, CONSVLTISSIMO
ATQVE EXCELLENTISSIMO
DN. GODOFREDO STRAVSSIO
PHILOSOPH. ET J. V. D.
INSTITVTIONVM PROF. PVBL. LONGE CELEBERRIMO
CVRIÆ ELECTORALIS SCABINATVS, ET
INCLYTÆ FACVLTATIS JVRIDICÆ
ASSESSORE GRAVISSIMO
FAVTORE AC STVDIORVM PROMOTORE
OMNI OBSERVANTIA ÆVITERNVM, COLENDO
IN AVDITORIO JCTORVM
DIE OCTOBR. M DC LXXV.
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI
SVBJECIT
CHRISTIANVS SCHLINZIGIVS
DRESD. MISN.

WITTENBERGÆ
RECVSA PER JO. CHRISTIANVM GERDESIVM MDCCXXXI.

PROOEMIVM.

Vi Diſputationem aliquam conſcribere conſtituunt, eo allaborare ſolent imprimis, ut inveniant materiam, quæ novitate pariter ac raritate commendari poſſit maxime. Quam longe vero nonnulli, id obſervaturi, a ſcopo aberrent, meum non eſt affirmare, nec illos ſectari animus. Sed lubet potius ad utilitatem inclinare eundem. Quapropter materiam de Advocatis, quorum laudabile, vitæque hominum maxime neceſſarium officium eſt, *l. Laudabile 4. Cod. de Advoc. 2.* ſimulque de eorum Juribus tractantem ſelegi, nullus dubitans, quin ex illius perluſtratione, quæ pro inſtituti ratione brevis ſit, multum utilitatis haurire valeam. Quo vero hic noſter labor rite ac feliciter perfici queat, Divinum Numen, in cujus nomine ad omnia conſilia omnesque actus ſemper progredimur, *l. 2. C. de Offic. Præf. Præt. Afr.* ſupplex veneror, ut ejusdem principium ſit, medium & terminus. *Nov. 109. pr.*

THESIS I.

ANtequam rem ipsam aggredior, vocabuli natura paucis examinanda erit, ut, unde illud descendat, evidenter constare queat. Nam licet potior rerum, *l. 7. in fine ff. de supell. legat. arg. l. 15. §. 4. locat.* prior tamen verborum, haberda est ratio, *l. 1. pr. ff. de Just. & Jur. l. 1. ff. de reb. cred.* JCtorum itaque vestigiis quoniam insistendum nobis est, vocabulum Advocati quale sit, videbimus. Deprehendimus autem, illud compositum esse a præpositione separabili *ad* & participio verbi *voco*, ut inde Advocatus dicatur, qui ad patrocinium præstandum a Clientibus vocatus est. *Zoës. ad ff. tit. de postul. num. 1.*

THESIS II.

Varie autem accipitur. Olim in latissima significatione eos denotavit, qui, testimonii causa in judicium vocabantur, vel etiam, qui præsentiam saltem suam amico commodabant. Moris etenim fuit tam in publicis, quam privatis, Judiciis amicos advocare, quorum autoritate Judices moveri posse putavere. *Vid. Calvin. in Lexico Jurid.* hac voce & ibi cit. Aut. Qui mos adhuc hodie a nonnullis observari assolet, dum unum vel alterum amicum in Judicium secum adducunt, (quem lingua vernacula einen Beystand appellitamus) non ut eorum causas oret, sed præsentiam tantum commodet suam. Postea vox ista late sumi cepit, & dicti ita sunt, qui quoquo studio causis agendis operabantur, uti patet ex *l. 1. §. 11. de extraord. cognit.* non vero, qui pro tractatu non adfuturi causis accipere aliquid solent. *c. l. 1. §. 11.* in quo significatu & nostris moribus usurpatur, dum

dum quemlibet advocatum nominamus, sive procurator sit, sive defensor, sive quis alius. Stricte sumitur pro eo, qui casus orat, ac patrocinium clientibus præstat. *Wissenbach. ad tit. C. de postul.*

THESIS III.

Multis prӕterea Nominibus insigniuntur Advocati. Dicuntur enim (1) Patroni, *l. 1. §. 4. ff. de postul. l. 6. pr. C. eod.* (2) Patroni causarum, *l. 4. C. de postul. l. 2. C. de Advoc. 1. l. 4. l. 5. eod.* (3) Causidici, *l. 6. C. de postul. l. 2. l. 5. C. de Advoc. 1.* (4) Togati, *l. 8. C. de postul. l. 3. l. 6. l. 8. l. 9. C. de Advoc. 1.* (5) *Jure Sax.* Vorsprecher audiunt, vid. Land-Recht *lib. 1. art. 60.* plura hanc in rem videri possunt apud *Colleg. argent. tit. de postul. th. 19.*

THESIS IV.

Definitur Advocatus a JCto Ulpiano, quod sit, qui desiderium suum, vel amici sui, in Judicio exponit, alteriusque desiderio contradicit. *l. 1. §. 2. ff. de postul.* cui adstipulatur Glossa in Land-Recht *lib. 1. art. 60. ibi:* Ein Vorsprech ist/ der auf seines Freundes/ oder eines andern Begehr und freundlichs Ersuchen/ dem Richter eine Sache vorträget/ und dieselbigen mit Reden vertritt/ gegen denen/ die sich darwider setzen.

THESIS V.

Ratio differentiæ desumitur (1) ab *objecto*, quod sunt causæ litigiosæ, tam civiles, quam criminales, ac eæ quidem justæ. Injustas enim Advocatus suscipere non debet. *l. 14. §. 1. C. de Judic. Struv. Exerc. 17. ad ff. th. 5.* Nam quæ facta lædunt pietatem, existimationem, verecundiam nostram, & contra bonos mores fiunt, ea ne

ne quidem nos facere posse credendum, *l. 15. ff. d. condit. Instit.* (2) *a formali*, quod consistit in patrocinii præstatione. Dirimunt nempe Patroni litium ambigua Fata Causarum, suæque defensionis uiribus in rebus sæpe publicis ac privatis lapsa erigunt, fatigata reparant, non minus provident humano generi, quam si præliis atque vulneribus patriam, parentesque salvarent, ac gloriosæ vocis confisi munimine, laborantium spem, vitam & posteros defendunt. *l. 14. C. de Advoc. 1.* Exinde in hoc diserte patescit, Patronum a Procuratore longe differre. In illo scil. juris peritia *l. 2. C. de Advoc.* in hoc non item; hujusque officium privatum, & vile, *l. 34. C. de Decur.* illius vero publicum, & honorabile est *l. Advocati. C. de Advoc. 1. Gail. lib. 1. observ. 43. n. 3. & 4.* Plures differentiæ videri possunt apud *Eckolt. ad ff. tit. de postul. §. 1. ibique citat. Autores.*

Thesis VI.

Tractandum nunc erit de variis Advocatorum speciebus, & commode dividi possunt: in Advocatos privatorum, & Fisci. Hi ab Imperatore Hadriano instituti leguntur apud *Cujac. in Comment. ad ff. tit. de his quæ in Testam. del.* verb. *ipso Jure perimi.* suntque, qui causas Fisci agunt. *l. 1. C. de Advocat. Fisci*, qui Fisci nomine agunt. *l. 3. C. eod.* Dicuntur alias Patroni Fisci *l. 10. l. 15. 16. C. de Advoc. 1. l. 4. §. 3. C. de Advoc. 2.* Patroni, Ærarii, *l. 8. C. eod.* Eorumque Advocatio, quæ pro causis fiscalibus suscipitur, Patrocinium Fisci. *l. 13. C. de Advoc. 1.* Patronatus Fisci audit, *l. 3. §. 4. ö. Cod. de Advoc. 2.* Quemadmodum autem singula Fora statutos suos habuerunt Advocatos, ita quoque singuli Fisci habent Advocatos, ut in Foro Alexandrino *l. 1. C. de Advoc. 1.* In Foro Præfecti Prætorio Illyrici, *l. 12. C. eod.* in Foro Præsidiali secundæ Syriæ *l. 2. C. de Advoc. 2.* Nec tamen plu-

plures uno in quolibet Foro fuerunt Advocati Fisci, *l. 12. C. de Advoc. 1.* præter Forum Præfecti Prætorio, ubi successu temporis duo electi sunt, cum olim unus saltem fuerit constitutus, *l. 10. l. 15. C. de Advoc. 1.* quod observari in Camera Imper. adhuc testatur *Ord. Cam. P. 1. tit. 15. & 16.* Plura de Advocatis Fisci videri possunt apud Dn. *Meier.* in *Colleg. Argent. ad Tit. ff. de postul. th. 48. & seqq.*

THESIS VII.

Patroni, qui causas Privatorum agunt, dividuntur iterum in statutos, *C. 1. pr. C. de Advoc. 1. l. 13. C. eod.* (quos hodie ordinarios appellamus) & supernumerarios, *d. l. 13.* Illi sunt, quorum nomina Matriculæ, seu Albo, Advocatorum inserta, *d. l. 13. pr. l. 1. C. de Advoc. 2. l. 14. §. 2. C. de Assessoribus*, qui Collegio atque Consortio, quod certum Advocatorum habet numerum, sunt associati, *l. 7. pr. & §. 1. & l. seq. C. de Advoc. 2. l. 3. C. de Advoc. 1. l. 11. §. 1. eod.* ut certo foro inserviant, *l. 11. §. ult. l. 13. C. de Advoc. 1.* Hinc alii sunt Advocati Præfecturæ, *l. 5. C. d. t.* alii Præfecturæ Prætorianæ. *l. eod.* Alii Provinciarum. *l. 6. l. 13. C. d. t.* Nec aliud obtinet in *Cam. Imper.* de quo videri potest *Ord. Cam. P. 1. tit. 18. §.* Setzen/ ordnen und wollen. *ibi* daß über 24. Advocaten und Procuratores nicht angenommen werden sollen. Pariter res sese habet in terris Saxonicis, ubi quoque judicia Curialia Lipsiense, scil. per *Ordin. Jud. Cur. Lips. tit.* Wie viel Procuratores & seq. & Wittenbergense, *per Ordin. Cur. Witteberg: tit.* von denen Procuratoren/ suos statutos, seu ordinarios, habent Advocatos. Discrepat tamen supremum Appellationis Judicium, quod Dresdæ est, hoc quemlibet habilem, ac jure non prohibitum, admittit, de quo videri potest *Ordin. Jud. Appell. Tit.* Von denen Advocaten und ihren Ambte/ *sub fin. pr.* ubi expressis verbis scriptum reperitur, daß ein jeder denselben Advocaten/ zu dem Er das

das beste Vertrauen hat/ in seiner Sache gebrauchen möge. Hæc de statutis Advocatis. Quinam vero sint supernumerarii, seu extraordinarii, ex natura contrariorum facile elucescet. Nimirum, qui supra numerum statutorum sunt, ac nulli certo ordini addicti per omnia Fora libere oberrant. *l. 11. §. fin. C. de Advoc. r.*

Thesis IIX.

Postquam confuse actum fuit de Advocatis, nunc eorundem per causas distincta succedit tractatio. Sunt vero, secundum vulgata Philosophorum tum JCtorum approbantium tradita, quatuor causæ, eædemque vel externæ, ut efficiens & finis, vel internæ, materia scilicet & forma. Causam efficientem, & quidem proximam, constituunt litigatores, qui pro lubitu Patronos sibi eligunt, quos volunt. *Eckolt. ad ff. tit. de postul. §. 3.* tum quoque Prætor, vel quilibet Magistratus ordinarius, qui dare solebat Patronos litigatoribus, (1) petentibus, utpote fœminis, pupillis, vel aliis debilibus, vel qui suæ mentis non sunt, si quis eis petat. *l. 9. §. 5. de offic. proconf.* (2) non habentibus, ex officio, si scilicet ambitione adversarii, vel metu, patronum non inveniunt, *d. l. 9. §. 5. l. 11. §. 4. de postul.* Nam aliquem per adversarii sui potentiam opprimi non oportet. *c. l. 9. §. 5.* Nostris moribus quilibet Magistratus, habens Jurisdictionem, constituere potest Advocatos.

Thesis IX.

Nec solum volentes, sed etiam invitos, *l. 1. §. 4. ff. de postul. l. 9. §. 5. de offic. proconf. l. 7. C. de postul. cap. 1. X. de offic. Judic.* modo ipsius Jurisdictioni sint subjecti. *Hahn. ad ff. tit. de postul. n. 3.* Postulare etenim publicum quodam-

dammodo munus est, *l. 2. de R. J.* ad publica vero munera inviti cogi queunt, *arg. l. 1. pr. de administrat. tut.* accedit, quod Reipublicæ intersit, litigantium causas non relinqui indefensas, *Wesenb. h. t. n. 3.* Hinc si monitus a Judice parti denegaverit patrocinium, a Foro arcendus, nec iterum admittendus est, quod non tantum procedit, si Advocatus sit ordinarius, *l. 7. C. de postul.* sed etiam extraordinarius, nam causam semel susceptam peragere tenetur. Azo ad tit. *C. de postul. n. 5. Eckolt. ad ff. eod. n. 3. in fine Gail. lib. 1. observ. 43. n. 1.*

THESIS X.

Quo vero ratio dignitatis ac decoris Magistratus habeatur, non sine delectu quoslibet ad postulandum admittit, sed prohibentur quidam I. Edicto Prætoris. Horum iterum tres sunt ordines. Primus est eorum, qui in totum a postulatione arcentur, ac (1) Minor, qui decem & septem annos nondum complevit, quia moderatam hanc demum ætatem ratus est Prætor ad procedendum in publicum, nihilque magis naturæ contrariari, quam eum, qui rebus suis plane superesse nequit, aliena negotia administrare. *arg. l. 5. C. de legit. tutel.* (2) Furiosus. Nullum enim negotium recte gerit, cum non intelligit, quod agit. *§. Furiosus. 8. Inst. de inutil. stipul.* ac per omnia & in omnibus absentis & quiescentis loco habetur. *l. 2. §. ff. de Jur. Codicill. l. 1. §. 3. de acquir. vel amitt. possess. l. 17. §. 11. in fin. l. 124. §. d. de R. J.* (3) Surdus, qui prorsus non audit, nec enim permittendum ei postulare, qui Decreto Prætoris non audito quasi non obtemperasset, pœna, ut contumax plecti posset. Præ-

terea quoque Adversario contradicere nequit, quod tamen in Advocato necessario requiritur. *l. 1. §. 2. ff. de postul.* Aliud dicendum de surdastro, qui male audit, in quo prædictæ rationes cessant. (4) Mutus, nam omnibus actibus, ubi verbis opus est, repellitur. *Arg. l. 1. ff. de V. O.*

THESIS XI.

In secundo ordine constituti pro aliis postulare nequeunt (1) Fœminæ. *l. 1. §. 5. ff. de postul. l. 2. de R. J.* Pudicitiæ enim sexus muliebris minime congruum est, alienis causis se immiscere, ac virilibus fungi officiis. *c. l. 1. §. 5. l. 2. de R. J. l. 18. C.* de procur. suam vero causam exponere ipsis non est indecens, *Struv. Exerc. VII. ad ff. th. 14.* Nam propriam suscipere defensionem, non virile, sed cujusvis est officium; nec rei suæ bene gerendæ occasio cuiquam auferenda. *l. 4. l. 9. C. de procur. Schnob. Disp. 3. ad ff. th. 3.* Jure Saxonico mulier neque pro se, neque pro aliis recte agit, nisi habeat curatorem ad litem. *Vid.* Land-Recht. *lib. 1. art. 44. & 46. item lib. 2. art. 63. pr. Carpz. part. 1. def. 30. Ordin. process. judic. tot. tit.* wie die Weibes-Personen vor Gerichte handeln sollen. (2) Cæcus, utroque lumine orbatus, quod scilicet insignia Magistratus videre ac revereri non possit. *l. 1. §. 5. ff. de postul.* in Senatorio tamen ordine constitutus, eundem retinet, ac judicantis officio recte fungitur. *c. l. 1. §. 5.* (3) Insigni turpitudine notatus, *l. 1. §. 5. de postul.* utpote, qui corpore suo sponte muliebria passus est. *l. 1. §. 6. ff. de postul.* aliud vero obtinet, si vi prædonum vel hostium stupratus fuerit, *c. l. 1. §. 86.* Capitali crimine damnatus,

&

& qui operas suas, ut cum bestiis depugnaret, locavit, ac nihil interest, an depugnaverit, mercedemque consecutus fuerit, annon. *l. 1. §. 6. ff. de postul.* aliud vero obtinet, si virtutis saltem gratia, sine spe mercedis, hoc fecerit, *c. l. 1. §. 6.* Quod si prædictæ personæ aliorum curam vel tutelam gerant, tunc pro iisdem postulare omnino queunt, cum necessario fungantur officio. *l. 1. §. 6. in fin.*

THESIS XII.

Tertius ordo est eorum, quibus pro se & certis quibusdam personis, tantum edicto postulare conceditur. Tales autem sunt: omnes omnino infamia Juris, non tamen singulari, notati. His enim Prætor permisit, pro parente, patrono, patrona, liberis parentibusque patroni, aliisque postulare. Et quoniam prætor de illis in titulo de in jus voc. pluribus edixit, ideo cum Vlpiano in *l. 1. §. 11. h. t.* brevitatis studio me eo remitto. *vid. Wesenb. ad tit. de postul. n. 4.*

THESIS XIII.

II. Lex quosdam prohibet, in quorum numero sunt: (1) Judex & arbiter, in ea causa, ubi judicaturi sunt, quia aliquam inter arbitrum & patronum oportet esse differentiam, *l. 6. C. de postul.* ne, dum ad utrumque festinant, neutrum bene peragant. *l. 14. pr. C. de Assess. Brunnem. ad c. l. 6. C. Perez. ad tit. C. de Postul. n. 5.* (2) Hæreticus, *l. ult. C. h. t.* nisi pro se & conjunctis agat. *Wesenb. h. t. n. 5.* Glossa in Land-Recht *art. 60. n. 3.* (3) Cle-

Clericus, *Nov. 1. 2. 3. c. 6.* nisi in causa propria, Ecclesiæ conjunctarum & miserabilium personarum. *c. 1. & 3. X. de postul.* (4) Potentiores. *l. fin. C. ne potent. patroc.* (5) Fiscus & ciuitates. *l. 3. & tot. tit. C. ne Fisc. vel Respubl.* (6) Libertus contra patronum suum. *l. 2. C. de postul.* (7) Vasallus contra dominum. *2. F. 24. §. 2. verb. si delatori* (8) Advocatus fisci contra causas Fisci. *l. 2. C. de Advoc. 1. l. 1. C. de Advoc. Fisci.*

Thesis XIV.

III. Sententia Judicis prohibentur Advocati & procuratores, qui ob contumaciam vel delictum, vel aliam ob causam a postulatione removentur, quidam ad certum tempus, quidam coram magistratu tantum, sententiam pronunciante, illi post lapsum tempus (quinquennium scilicet) iterum admittuntur pro nonnullis. *l. 8. ff. h. t.* Isti vero nunquam. Hi apud successorem postulare queunt. *l. 6. §. 1. h. t.* nisi prohibitio indefinite fuerit facta, odiosa enim restringenda sunt, *per Reg. 15. de R. J. in 6.* Ita tamen prohibiti a Judice, ne volente quidem adversario, ob rationem *l. 1. pr. h. t.* postulare valent, *l. 7. ff. eod.* consilio interim, scripturis aut aliis privatis actionibus litigatorum causæ extra Judicium inservire haud vetantur. *Vid. Wesenb. ad ff. tit. de postul. n. 5.*

Thesis XV.

Perlustrandæ nunc veniunt causæ, de quibus lis moveri solet, quarum aliæ sunt justæ, aliæ injustæ, aliæ dubiæ. De justis, quin defendi possint, dubitari non licet,

licet, quemadmodum injustarum patrocinium defugiendum. *l. 14. §. 1. C. de Judic.* In causa vero dubia sedulo Advocatus inquirat in causæ justitiam, quod si vero de eadem ipsi exacte nequeat constare, verisimilis tamen videatur, eam nihilominus defendendam suscipere potest, cum sufficiat, si clientulus saltem justas quasdam habeat exceptiones, quamvis adversæ partis rationes sint præstantiores. *vid. Struv. Exerc. VII. ad ff. th. 5.* Quando vero ignorans causam injustam defendit, excusatur, modo non versetur in ignorantia crassa.

THESIS XVI.

Causæ aliæ sunt civiles, aliæ criminales. Quoad civiles nullatenus dubitabimus, quin cadant sub partes Advocati. In criminalibus vero pariter non tantum a parte Actoris, si scilicet accusatio justis fundata sit indiciis, advocatio procedit; sed etiam a parte Rei. Ipsum enim delinquentem defendere non solum pium ac laudabile, *Struv. Exerc. VII. ad ff. th. 7.* sed etiam ei, quocunque tempore postulanti, defensio concedenda est. *l. 18. §. 9. ff. de quæstion. Carpzov. pract. crim. part. 3. quæst. 115. n. 2.* Præterea Causæ sunt vel Ecclesiasticæ, quæ coram Judicio Ecclesiastico, utpote Consistoriis, qualia in qualibet fere Provincia constituta sunt, Carpz. *in Jurispr. Consistor. l. 3. tit. 1. def. 1. n. 7.* proponi debent. *cap. 3. X. de Judic.* vel seculares, quæ coram ordinario seculari Magistratu veniunt expediendæ, nisi forte personæ privilegiatæ sint, quæ singulare habent Forum. Nimirum Vasallus quoad res Feudales, Clerici, Professores cum tota Familia, & Studiosi in Academiis,

item Milites, aliique, de quibus videri poteſt *Struv. Exerc. IX. ad ff. th. 49.* Cauſæ tandem aliæ ſunt ordinariæ, quæ ordinario & ſolenni proceſſu expediuntur, vel extraordinariæ ſeu ſummariæ, in quibus de plano & ſine ſtrepitu proceditur. *Zang. de except. p. 1. cap. 1. n. 57.*

Thesis XVII.

Poſtquam hactenus de cauſis, circa quas agendas Advocatus verſatur, actum fuit, operæ nunc pretium fore, arbitror, ſi nonnulla de cautelis adjiciam. Caute igitur advocatus verſetur (1) in ſuſcipienda cauſa, nec ſibi perſvaderi patiatur, injuſtam eſſe juſtam, quod facile quibusdam circumſtantiis, a cliente omiſſis, accidere poſſit. Hinc ſedulo admonendus eſt cliens, ut omnes qualitates cauſæ aperiat. Etenim tres ſunt perſonæ, quibus veritas omnino confitenda. Confeſſionarius, Advocatus & Medicus. Berlich. *part. 1. concluſ. 9. n. 15.* Explorata hoc modo cauſa, illam tuto ſuſcipere poteſt, proſpiciat vero ſibi (2) de ſufficienti legitimatione, ne illa deſtitutus, ſi opponatur exceptio legitimationis, ad refuſionem expenſarum, damni & intereſſe condemnetur. Berlich. *part. 1. concl. 14. n. 20.* Nec de ſua tantum, ſed etiam de Adverſarii legitimatione ſollicitus ſit. Nam, ſi imperfectum admiſerit Mandatarium, Judicium redditur eluſorium. (3) Cautelam adhibeat circa citationem, ut quamprimum citari faciat Adverſarium, ne quid contra ipſum, tanquam non auditum, pronuncietur, quod poſtea nullius ſit efficaciæ. *l. 4. C. de ſentent. & interl.* Fieri autem citatio debet a Judice competente, ſolenni modo, juſto tempore,

pore, ad locum legitimum, ne ex defectu aliquo illa corruat. (4) Caveat in indaganda actione, ut, si a parte stet Actoris, pingviorem eligat, quâ facilius suum consequi possit, si vero a parte rei, de legitimis cogitet exceptionibus, quibus Adversarii intentionem excludere valeat. *Cepoll. Caut. 118.* Hæc de cautelis adducta sufficiant, plura enim de iisdem tractare angustia temporis prohibet, videri autem ulterius potest *Cepolla in Tractatu suo de cautelis,*

THESIS XVIII.

Causam formalem ipsius Advocati I. in probitate reponimus, sit itaque vir bonus & justus, cui sapientia hujus mundi displiceat, quæ est, cor machinationibus tegere, sensum verbis velare, & quæ vera falsaque sunt, demonstrare, & contra, sed potius amplectatur sapientiam justorum, qua nihil per ostentationem fingimus, sensum verbis aptamus, falsaque devitamus. *Vid. Zoës. ad ff. tit. de postul. n. 6.* omni diligentia, studio, fide & industria res clienti gerat. *l. 1. C. de Advoc. 2.* agat quod causa desiderat. *l. 6. §. 1. C. de postul.* Hinc (1) nullas adhibeat fraudulentas cautelas & fallacias, ad obtinendam causam, *Zoës. c. l. n. 13.* dolo tamen bono, seu arte quadam, ad excludendas adversarii cavillationes, uti non prohibetur. *Struv. Exerc. VII. ad ff. th. 8.* (2) Nequaquam lites semel susceptas ex industria cum magno litigantium dispendio protrahere. *l. 6. §. 4. C. de postul. l. ult. C. de Adv. 1. n. 6. vers.* nec easdem protelare, *Berlich. part. 1. conclus. 9. n. 30.* sed, quam citissime fieri potest, ad finem perducere debet. *l. properandum 13. §. illo*

illo procul. 9. C. de Jud. Berlich. c. l. n. 40. Porro non (3) ineat cum cliente pactum de quota litis, ne forte male litigandi occasionem nanciscatur, *l. 5. C. de Judic. l. 53. ff. de pact. Zoës. ad ff. tit. de postul. n. 6. sqq. Berlich. part. 1. conclus. 9. n. 75. Carpz. part. 1. constit. 1. def. 24. n. 3.* aliud vero obtinet, si ratione victoriæ, vel palmarii, idem paciscatur. *l. 1. §. 12. de extraord. cognit. Berl. c. l. n. 76. Carpz. c. l. n. 4. Gail. lib. 1. obs. 44. n. 1. seq.* (4) Clientuli sui secreta nullatenus pandere, nec adversario aperire debet, multo minus colludere cum ipso, incidit alias in crimen prævaricationis. *l. 1. C. de Advoc. l. 1. §. ult. de prævaric. Struv. Exerc. VII. ad ff. th. 10. Schnob. disput. ad ff. 3. th. 4.* Aliud vero statuendum existimo, si fortean grave Reipublicæ damnum exinde metuendum sit.

Thesis XIX.

II. Requiritur in Advocato scientia & eruditio. *l. 2. C. de postul.* Ac sit (1) Juris peritus, *l. 11. §. 1. C. de Adv. 1.* turpe enim est causas oranti, Jus, in quo versatur, ignorare. *l. 2. §. 43. ff. de O. J.* non vero sufficit, per usum & exercitium aliqualem sibi Juris notitiam acquisivisse. *Berlich. part. 1. conclus. 9. n. 58.* sed per statutum tempus, quinquennium puta, Jurisprudentiæ operam dedisse advocatum, necesse est. *l. 3. §. 4. C. de Advoc. 1. l. 5. §. 4. eod. Berlich. c. l. n. 53. seq. Carpz. part. 1. const. 1. def. 10. n. 16.* quod præterea specimine quodam academico, vel testimonio eorum, quorum informatione usus fuit, probare tenetur, alias non admittitur. *Ordin. Judic. Saxon. Tit.* von Advocaten und Procuratorn in gemein. §. Besonders aber *in med.* (2) Modestia ornatum esse

esse oportet Advocatum, primo erga Judicem, coram quo causas agit, debitam nempe reverentiam, tam in loquendo, quam scribendo ipsi exhibendo, eo ipso enim illius benevolentiam sibi conciliabit. *Dn. Nicol. proc. Jud. p. 1. c. 6. n. 9. Berlich. part. 1. conclus. 9. n. 11.* Deinde erga suum clientem, ne illum austero & quasi Catonico vultu excipiat, si forte sæpius, aut intempestive, ab eo interpelletur. Quandoquidem summi & honorati viri non solum, sed maxime vulgus capitur blanditiis. Tertio erga Advocatum sui adversarii, placide sc. causam proponendo, ad exceptiones respondendo, verum, non ultra, quam litis poscit utilitas, in licentiam convitiandi & maledicendi temeritatem prorumpat. *l. 6. §. 1. C. de postul.* nullis utatur cavillationibus, *Berlich. part. 1. conclus. 9. n. 27. Ord. Judic. tit.* von Advocaten und Procuratorn in gemein. ibi: Sollen sich in Reden und Schreiben gebührender Bescheidenheit befleißigen/ aller stachlichen anzüglichen Worte / so wohl kegen die Gerichte / als ihren Regentheil und dessen Beyständе / enthalten. *Carpz. in process. tit. 5. art. 7. n. 42. seq.* scopticis enim & futilibus verbis pugnare, non gravis & eruditi esse Advocati, tradit *Reink. de R. S. & E. lib. 1. cl. 5. c. 11. n. 64.* (3) requiritur facundia, unde Sacratissimus Imperator in *Constit. Omnem. §. illud vero: in fin. de rat. & methodo Jur. doc.* Oportet, inquit, prius animis & postea lingvis eruditos fieri. *ac in l. 13. C. de Advoc. 1.* perorare, & *in l. ult. C. de Advoc. 2.* disertissimi dicuntur advocati. Nec tamen in ipsis vana sit loquacitas, quæ parum utilis, nec delectentur verbositate ac multitudine sermonis, sed breviter ac nervose Clientuli sui Jura proponant, quod non parum gratiæ solet parere. *Vid. Berlich.*

 part.

part. 1. constit. 9. n. 31. seqq. Ordin. Jud. Saxon. Tit. von Advocaten und Procuratoren in gemein. *ibi:* ihrer Clienten und Principalen Nothdurfft kurtz und nervose proponiren und einbringen. Quapropter non immerito laudat Carpzovius Advocatos in Curiis provincialibus Saxonicis, quod palmam vere hac in re obtineant, & in negotiis etiam perplexis ac difficilibus Jura partium succincte ac nervose adducant, nec vel Judici bilem moveant, vel seipsos nimio aggravent labore. *Carpz. in Process. tit. 5. art. 7. n. 32.*

THESIS XX.

Cum non inconvenienter tradant Philosophi: Omnia fieri ob certum finem. Ita non abs re erit, de fine Advocati nonnulla hic adducere. Qui vel remotus est, gloria nempe Dei, ad quam omnes nostras actiones dirigere nos oportet, ideo is, qui hoc negligit, Deo, tanquam supremo Judici, severissimas aliquando reddet rationes. Vel propinquus, qui iterum triplex est, (1) Sublevatio eorum, qui Jus ignorant. Non enim omnia possumus omnes, nec omnes Jurisprudentiæ operam navare oportet. Hinc Advocatos, qui dirimunt ambigua Fata causarum, *l. 14. C. de Advoc. 1.* adire necesse habemus. (2) Justitiæ administratio, quapropter non immerito Sacerdotes Justitiæ appellantur, quoniam nempe eandem colunt, æqui bonique notitiam profitentur, æquum ab iniquo separantes, licitum ab illicito discernentes, *l. 1. §. 1. ff.* de Justitia & Jur. suo quoque candore & fide efficere queunt, ut mali trahantur ad supplicium, dum iis denegant patrocinium

cinium vel ſtrenue accuſant, qui alias manerent impuniti. Itidem bonos ab omni injuria ſceleratorum ſecuros præſtant, qui alias facile ſupprimerentur.

THESIS XXI.

Effectus Advocationis vel reſpectu clientis, vel Advocati conſiderandus venit. Reſpectu Clientis eſt, quod omne commodum & damnum, quod ex advocatione ortum fuit, ad ipſum, tanquam Dominum, tranſeat. Dn. Nicolai in *Proceſſ. part. 1. cap. 6. n. 21.* Dum advocatus in hoc articulo cum Mandatario quodammodo convenit, a quo omne ad Principalem redit. *l. 20. ff. Mandati.* Aliud vero obtinet, ſi (1) dolo aliquid commiſerit, colludendo ſcilicet cum Adverſario, quod factum Clienti nullo modo nocebit; ſed ſemper inde victo, etiamſi non provocaverit, colluſione detecta, de ea viciſſim agere licebit. (2) Si errore, ſive Juris, ſive facti, aliquid geſſerit, tunc videndum, num cliente abſente, num vero præſente, eo id fuerit factum. Priori caſu, error Advocati neutiquam ei nocere poteſt, *l. ult. C. de error. Advoc.* poſteriori caſu omnino nocebit, niſi in continenti, hoc eſt, triduo proximo, contradixerit. *l. ult. C. de error. Advoc. Colleg. Argent. ad tit. ff. de poſtul. th. 40.* Dn. Nicolai *in proceſſ. art. 1. c. 6. num. 21.* Effectus a parte Advocati eſt præmium laboris, gratis enim poſtulare nemo tenetur, ſed pro modo litis, proque facundia & Fori ac Judicii conſvetudine, recte peti poteſt ſalarium, *l. 1. §. 10. ff. de extraord. cognit. Weſenb. ad tit. ff. de poſtul. num. 3.* Dn. Nicol. *cit. loc. num. 4.* unde nihil intereſt, an de eo conventum fuerit, an non.

Thesis XXII.

Postquam in præsenti de præmio, pro labore præstito Advocato solvendo, actum fuit, nunc de ejusdem quantitate videbimus. Non autem pro lubitu, quantum vult, exigere potest advocatus, sed debet illud æstimari pro modo litis, *l. 1. §. 10. ff. de extraord. cognit.* Præter hæc ultra licitam quantitatem, centum nimirum aureos in singulas causas, loco palmarii stipulari nequit, *§. ult. c. l. 1. Berlich. part. 1. conclusion. 9. n. 70.* Excipiuntur autem causæ graves, utpote Criminales, Episcoporum vel Abbatum, ubi salarium merito centum aureos excedere potest. Uti tradit *Berlich. c. l. n. 71.* Non abs re erit, jam inquirere, quid Juris sit, si Advocatus cum Cliente de certo salario, singulis annis exsolvendo, pactus fuerit, per primum vero vel secundum annum parum; aut nihil, egerit, anne tunc ipsi salarium debeatur? Quod affirmamus, modo per ipsum non steterit, quo minus præstiterit operam, nec expresse sub conditione: Si operæ præstabuntur, fuerit conventum, *l. 38. §. 1. ff. locat. cond. l. 24. ff. de condit. & demonstrat. Gail. lib. 1. obs. 44. num. 12.* Idem obtinet, si intra annum lis sopiatur, item, si intra annum moriatur Advocatus, tunc quoque salarium ab heredibus ejus nequidem repeti potest solutum. *l. 1. §. 13. ff. de extraord. cognit. Berlich. part. 1. concl. 9. n. 72.* cum eadem subsit ratio, jam vero ubi eadem est ratio, ibi eadem est Juris dispositio. *arg. l. 32. ad L. Aquil.*

Thesis

THESIS XXIII.

Insequuntur nunc remedia, quibus Advocatus salarium consequi valet, & sunt actiones ipsi competentes. Primo quidem condictio certi, quæ, quotiescunque aliquid certum promissum est, competit. *Struv. Exerc. XVI. ad ff. th. 39.* Deinde actio ex stipulatu, si incertum promissum fuerit. *Struv. Exerc. XLVII. ad ff. th. 15. Gail. lib. 1. observ. 44. num. 3.* Tertio remedium aliquod extraordinarium adhuc datur, quod est, ut Advocatus retinere Acta privata aliaque clientis documenta possit, donec ipsi exsolvatur pretium. *Dn. Nicol. in process. p. 1. c. 6. n. 15.*

THESIS XXIV.

Cæterum de Advocatorum privilegiis nonnulla huc adjicere necessitatis postulat ratio. Ac gaudent (1) privilegio competentiæ, vi cujus, in tantum, quantum facere possunt, conveniri saltem queunt. Etsi vero hoc privilegio armati tantum fruebantur milites, *l. 6. l. 18. ff. de re jud.* tamen propter similitudinem, quam togati cum illis habent, *l. 14. C. de Advoc. 1.* recte ad illos extenditur, uti testatum facit *Berlich. p. 1. conclus. 80. num. 53. Carpz. part. 1. constit. 32. def. 18.* (2) Quicquid Advocatione acquirunt, sibimet ipsis acquirunt, tanquam peculium quasi castrense. *l. 4. l. 8. C. de Advoc. 1.* hinc de illo tam inter vivos, quam mortis causa, disponere possunt, servato saltem communi testandi ordine. *l. 37. pr. C. de inoffic. testam. §. fin. Inst. de milit. testam.* (3) In

propriis caufis litigantes nullas exfolvere tenentur fportulas. *l. 7. §. fin. C. de Adv. 2.* (4) Ab omnibus oneribus perfonalibus funt immunes. *l. 3. C. de Adv. 1. l. 6. 7. l. 13. eod. l. 5. l. C. l. 7. §. 5. C. de Advoc. 2.* (5) Eorundem filii aliis, quando novus cooptandus eft Advocatus, præferuntur. *l. 11. §. 1. C. de Advoc. 1. l. 3. §. 5. C. de Advoc. 2.* nullis quidem hanc in rem impenfis factis.

Thesis XXV.

Sicuti Advocatos laudabiliter fe gerentes præmia fequuntur, ita peccantes pœnæ. Ac puniuntur (1) prohibiti poftulare, fi nihilominus poftulaverint, & quidem arbitrarie. *l. 1. §. 6. in fin. ff. de poftul. Schnob. difp. ad ff. 3. th. 6.* (2) Vafallus, qui contra Dominum Feudi patrocinium præftat, beneficio privatur. *2. Feud. 24. §. 2. verf. item fi delator. Gail. lib. 1. Obf. 88. n. 5.* (3) fi Donatarius contra donantem poftulet, Donata res ab ipfo revocari poteft. *l. fin. C. de revocand. donat. Gail. cit. loc. n. 6.* (4) Clericus, qui contra Ecclefiam, fub qua beneficium habet, ftat, eodem privatur. *Cap. fin. X. de poftul.* (5) Qui Prævaricator extiterit, extra ordinem punitur. *l. 2. ff. de prævaric.* utpote infamia, *l. 4. eod. l. 4. §. 4. ff. de his, qui notant. infam. aut exilio. l. fin. C. de poftul.* vel removetur ab officio. *l. 5. ff. de prævaric.* vel condemnatur ad damnum ac intereffe clienti reftituendum. *Struv. Exerc. 48. ad ff. th. 99.*

Hæc de Advocatis dicta in præfens fufficiant, plura adjicere inftituti ratio prohibuit. Interim hic fit Finis &

SOLI DEO GLORIA.

D. GO-

D. GODOFREDUS Strauß

P. P.

CLARISSIMO

DOMINO CHRISTIANO SCHLINZIGIO,

AVTORI HVJVS DISPVTATIONIS

MAXIME INDVSTRIO

SALVTEM PLVRIMAM DICIT!

Alutaris maxime lex, cujus Antonius Gvevarra in Horolog. Princip. lib. 1. cap. 2. p. 8. meminit, apud Romanos olim obtinuit, qua adolescentes, elapso decennio, vel ad studia literarum vel ad res militares adjungere animum, vel opificium discere, jubebantur, ne hominibus otiosis civitas repleretur. Quæ sanctio

sanctio utilissima quamvis a multis habeatur insuper, ab aliis tamen adhuc præclare custoditur, qui ne decennium quidem expectant, sed a primis statim ungviculis Musarum castra sequuntur, nec stationem deserunt ante, quam hostem communem, ignorantiam nempe, vicerint atque fugaverint. His ipsis Te quoque, Respondens Clarissime, accensere habeo. Tu es, qui a prima ætate literis operatus Jurisprudentiæ apud nos navasti operam sedulo. Atque hinc ardori illi tuo non satisfecisse videbaris Tibi, si semel cathedram disputaturus conscenderes, prodire voluisti & altera vice, & demonstratum dare, quantum denuo ab illo tempore profeceris. Omen insimul bonum daturus, Te talem mox futurum, qualem nunc disputando te exhibes. Veneror almum Numen, ut institutum hocce proprium atque perpetuum Tibi esse sinat, insimulque voveo, ut Advocatus mox dignissimus Patriæ commoda plurima, optimo vero Parenti gaudium immensum in senectute illa provecta concilies. Vale. Dabam ex meo Museo die 15. Octobr. 1675.

Ad

AD
DOMINUM
CHRISTIAN. SCHLINZIGIUM
AMICUM PLURIMUM COLENDUM
CVM PVLCHRE
DE ADVOCATI MVNERE
DISPUTARET,

CONRADUS SAMUEL SCHURZFLEISCH,
P. P.
& hoc tempore Ord. Phil. DECANUS.

tſi homines ita ſociati ſunt inter ſe atque copulati, ut uſu officioque invicem conjunctiſſimi vivant, & concordiam, quæ ſola auget humanas res & ornat, ſincere colant atque

tueantur: tamen exaudimus quotidie fori ſtrepitum, & miramur ſæpe ac quærimus, quæ tanta voluntatum ſit diſſenſio, ut alii contra alios tam vehementer contendant. Quod vitæ genus acerbum eſt ſane ac inamœnum, iis præcipue, qui tranquillitate, quam lites diſtrahunt valde & turbant, delectantur. Et tu vero illuc ſtudium omne confers tuum, ac efficere hoc ſtudes atque abſolvere, ut verſeris in turba clientium, & rogatus patrocinia ſuſcipias, cauſamque dicas. Non quidem, ut accendas animos, atque ad rixandum inflammes, quod præter gravis Advocati officium, præterque tuam conſvetudinem eſt, ſed ut inſtructis rationibus forenſem illum æſtum quaſi reſtingvas nonnihil,

hil, & prudenter modereris, ut omnes intelligant, non te consectari lites, nec mora trahere, ac differre consulto, & procrastinare semper, sed summo jure experiri constituisse. Quod ut tibi, omnibus rebus doctrinisque ornato, recte atque ex animi sententia eveniat, & causas forenses, ad quas instructissimus accedis, bene feliciterque tractes, ac edito de advocato specimine, gravis & prudentis advocati gloriæ præludas, personamque hanc apte decoreque in republica sustineas, ac sanctum hoc inviolabileque munus præclare geras, & leges judiciaque laudatissime administres, animo libenti prolixoque opto. Witteb. ex Museo XIIX. Nov. An. cIↃ IↃc LXXV.

Madrigal.

Daß ja Frau Fama was zu reden hat/
Bey der gelehrten Welt. Kan also schliessen/
Wie dieser außerwehlte Rath
Von niemand als Apollen müsse fliessen.
Drumb / weil dein edler Fleiß uns abermahl
Was herrliches vor Aug und Ohren bringet/
Verdienst dus auch / wenn die gesamte Zahl
Der Musen dich mit allem Ernst besinget.
Ich / der ich zwar mit meiner Kehle
Den Schwanen nicht mit einzurechnen bin/
Gedencke doch daß deinen Sinn
Ich endlich nicht so gar hiermit verfehle/
Zuförderst da ein anderer Beruff
Dich bald mit unsern Gräntzen will verloben/
Da schweig ich vollends nicht. Der Himmel droben
Der führe deinen Vorsatz wohl hinaus
Und bringe dich gewünscht ins Vater-Haus.

Seinem hiebevor gewesenen Hn. Stubengesellen und werthen Freunde zu Ehren schrieb es

W. C. PITTERLIN,
Jur. Stud.

(o)